

DINAS PENDIDIKAN DAN KEBUDAYAAN PROVINSI JAWA TENGAH
SMA NEGERI 3 SEMARANG
PENILAIAN AKHIR SEMESTER TP. 2020/2021

LEMBARAN SOAL SUSULAN

Mata Pelajaran : Bahasa Jawa (Susulan)
Kelas : XI MIPA, IPS, Olimp
Hari/Tanggal :
Waktu : 90 menit

I. Pilihlah wangsulan a, b, c, d lan e kang paling bener !

1. Serat Wedhatama kuwi serat kang isine pitutur luhur lan anggitane saka KGPAA Mangkunegara IV, dene ing serat wedhatama nduweni pirang- pirang sekar kang kaperang dadi limang sekar/ pupuh, urutan kang trep saka pupuh- pupuh kasebut yaiku...
  - a. Pangkur, sinom, kinanthi, maskumambang
  - b. Sinom, asmarandhana, gambuh, kinanthi, mijil
  - c. Pangkur, sinom, pocung, gambuh, kinanthi
  - d. Kinanthi, mijil, pocung, durma, gambuh
  - e. Pocung, gambuh, maskumambang, pangkur, Sinom

2. *Yeku patut tinulad- tulad tinurut*
Sapituduhira
Aja kaya jaman mangkin
Keh pramudha mundhi dhiri lapel makna
Ing ukara *Yeku patut tinulad- tulad tinurut*, ana tembung *yeku* dene miturut kawruh basa diarani tembung...
  - a. Tembung saroja
  - b. Tembung yogyaswara
  - c. Tembung entar
  - d. tembung garba
  - e. tembung plutan

3. *Yeku patut tinulad- tulad tinurut*
Sapituduhira
Aja kaya jaman mangkin
Keh pramudha mudhi dhiri lapel makna
Pada ing dhuwur nduweni teges...
  - a. Pra mudha kang gelem diajak rekasa
  - b. Para mudha kang ora mangerteni makna
  - c. Aja kaya jaman mengko, para mudha kang padha ora rumangsa
  - d. Aja kaya jaman mengko, para mudha kang ora mangerteni ngelmu
  - e. Kaya jaman mengko, para mudha kang ngerti luhuring budi

4. 1. *Ana ing njro angga*
2. *sajak weruh, rosing rasa kang gumuruh*
3. *Kaanane kana kene padha-padha*
4. *Kudune padha marsudi*

Gatekna cakepan nduwur iki!

Urutan kang trep saka tembang pocung ing dhuwur yaiku ....

a. 1,2,4,3	d. 2,3,4,1
b. 2,1,3,4	e. 3,4,1,2
c. 2,1,4,3	

5. *Nora .... kareme anguwus-uwus,*
Uwose tan ana,
Mung .... muring-muring,
Kaya buta buteng betah .....

Tembang-tembang kang trep kanggo jangkepi cakepan ing dhuwur yaiku ....

a. uwuse, janji, nganiaya	d. uwus, janji, nora ana
b. uwuse, janjine, nganiaya	e. uwus, janjine, nora ana
c. uwus, janjine, nganiaya	

6. *Lila lamun kelangan nora gegetun,*
Trima yen ketaman,
Sak serik, sameng dumadi
Tri legawa nalangsa srah ing Bathara

Isi saka tembang pocung ing dhuwur yaiku, **kajaba** ...

a. ora gela yen kelangan	d. Ora nyawiji dening Gusti
b. sabar saha nrima yen digawe serik liyan	e. Ora ngresula marang liya
c. ikhlas sarta pasrah marang Gusti	

7. Ing Bausastra Jawa, nerangake manawa sing diarani tembang iku iketan karangan awewaton guru lagu, sastra lan guru wilangan apadene kanthi lelagon. Dene tembang kakawin ditegesi karangan, tembang, sing dikarepake karangan utawa tembang ing basa Jawa Kuna utawa Kawi. Dadi, Tembang yaiku....
  - a. Njlentrehake idhe utawa pokok pikiran kanthi wujud tembung-tembung kang diucapake marang wong akeh
  - b. Guneman wong loro utawa luwih kanthi takon-tinakanan, ngongkon, utawa mangsuli.
  - c. Unen-unen kang saben gatrane migunakake purwakanthi lan duwe iketan basa kang memper syair.
  - d. Maca kanthi tujuan lan paham tenan marang pendapat-pendapat ing wacan, urutan, retorise, utawa pola-pola wacana
  - e. Reriptan utawa dhapukaning basa mawa paugeran tertamtu (gumathok) kang pamacane kudu dilagokake nganggo kagunan swara

8. *Kang kadyeku kalebu wong ngaku-ngaku*
Paksa langkah ngangkah met kawruh ing mekah
 Saka tembang ing dhuwur ana swara **u** ing pungkasane tembung-tembung gatra kapisan lan ana aksara **h** ing pungkasane tembung-tembung ing gatra kaping papat, mulapurwakanthi kang diprangguli ing tembang Pocung kasebut yaiku....
  - a. purwakanthi sastra lan purwakanthi basa
  - b. purwakanthi sastra lan purwakanthi lumaksita
  - c. purwakanthi basa lan purwakanthi lumaksita
  - d. purwakanthi swara lan purwakanthi sastra
  - e. purwakanthi swara lan purwakanthi swara

9. *Lila lamun kelangan nora gegetun,*
Trima yen ketaman,
Sak serik, sameng dumadi
Tri legawa nalangsa srah ing Bathara.
 Pitutur becik kang kaemot ing tembang Pocung kasebut yaiku ....
  - a. Dadia manungsa kang ora seneng ngumbar wadi, ora seneng dol tinuku omongan nanging tansah ikhlas
  - b. Dadia manungsa kang ora seneng melik barang liyan, ora seneng padudon nanging tansah ikhlas.
  - c. Dadia manungsa kang legawa, ora seneng dadi tumbak cucukan lan ora seneng padudon.
  - d. Dadia manungsa kang legawa, ora seneng ngumbar wadi, lan ora seneng padudon.
  - e. Dadia manungsa kang legawa, sabar lan ikhlas.

10. 1. gawe cengkorongane sesorah
 2. nemtokake tema sesorah
 3. nemtokake ancasa sesorah
 4. gawe naskah saka cengkorongan kang wis digawe
 5. nglumpukake bahan sesorah
 urutaning gawe sesorah kang trep yaiku....
- 3, 2, 1, 5, 4
  - 3, 2, 5, 1, 4
  - 2, 3, 5, 1, 4
  - 2, 3, 5, 4, 1
  - 2, 3, 1, 5, 4
11. 1. gethuk tela, yen njaluk mara
 2. nyangking ember kiwa tangan, lungguh jejer tamba kangen
 3. blarak disampirke, omah cerak ora ngampirke
 4. pitik blorok manak siji, jare kapok malah ndadi kang kalebu parikan gumathok yaiku....
- 1,2
  - 2,3
  - 1,4
  - 2,4
  - 3,4
12. Kabeh raine ditekuk. Mendhunge uga sansaya peteng. Usaha sing wis suwe dilakoni ora ana asile. Awake dhewe durung bisa mujudake gegayuhane wong sadesa. Gawe senenge wong liya pancen ora gampang. Apa maneh ora kasil ngene iki, wong kasil apik wae sok-sokan ana sing nggunem ala barang. Lha ya jenenge wae wong akeh. Ya pancen ngono kuwi kahanane.
 Unsur ekstrinsik kang ana ing pedhotan novel ing dhuwur yaiku...
- Agama
  - Budaya
  - Sosial
  - Moral
  - Estetika
13. Novel kuwi kudune dicritakake kanthi cara ekspresif supaya isi kang ana ing novel bisa ngrasuk lan ngena kanggo sapa wae kang nyimak critane. Dene nyritakake isi novel kuwi nduweni pirang- pirang trap. Menawa yen awake dhewe arep nyritakake pethilan novel becike luwih dhisik nyatet alur critane, pamrihe supaya bisa...
- Cetha lafale
  - Runtut critane
  - Becik intonasine
  - luwih urip critane
  - kepenak dirungoke

14. Paraga kuwi bisa dipantha kanthi cara analitik lan dramatik, dene wewatekane paraga dramatik dijlentrehake pengarang lumantar...
- Pilihan jeneng paraga, blegere awak, pacelathon
  - Andharan langsung, blegere awak
  - Pilihan jeneng, andharan langsung, pacelathon
  - Latar panggonan, alur, piweling
  - Lelewaning basa, blegere awak, andharan langsung
15. *Emoh! Kasminta ora gelem tetep urip kaya Barjo kaya mangkono. Kasminta wis pengalaman ing kutha sepuluh taunan, bali menyang desa kudu bisa urip luwih becik saka wong desa bangsane Barjo. Dheweke mikirake anak lan bojone supaya ora angger diece tangga teparone.* Nilai kang kamot ing pethikan novel ing dhuwur yaiku ....
- Nilai spirit
  - Nilai social
  - Nilai budaya
  - Nilai moral
  - nilai estetika
16. *Bungah atine Teguh nalika entuk lotre sayuta akehe. Dheweke ora nyana yen ngimpine mau bengi kang nemu karung ing ngarep omah bakal dadi kasunyatan kaya mangkene, yaiku rejeki kanggo nyicil motor kang lagi wae dijupuk saka dieller kang anyar sing panggonane ana ing prapatan mlebu kutha. Pikirane wis ngalembara tekan ngendi- ngendi. Teguh wis ora sabar arep menehi kabar kang nyenengake iki marang bojone.* Latar kang ana ing pedhotan novel ing dhuwur yaiku, **kajaba...**
- Ngarep omah
  - Bungah
  - Dieller
  - sayuta
  - prapatan
17. Maca novel kang katujukake kanggo wong liya temtune nduweni syarat – syarat kang kudu digatekake lan beda ora kaya maca novel kanggo awake dhewe. Dene kang prelu digatekake nalika maca novel kanggo wong liya kang paling wigati yaiku, **kajaba...**
- Pelafalan
  - Jeda teratur
  - Irama
  - komunikatif
  - busana

18. *Nia ora metu saka kamar, nganti direwangi weteng kang muni wae amarga ora diwenahi panganan. Karepe mung siji. Njaluk HP anyar saka ibune. Kahanan kuwi amarga dheweke isin, yen kumpul-kumpul. Nina kelingan olehe diece kanca- kancane amarga ora nduwe HP apik kayadene kancane.*

Unsur intrinsik kang ana ing pedhotan novel ing dhuwur yaiku **kajaba..**

- a. Alur
- b. Tokoh
- c. Watak
- d. wektu
- e. Tema

19. Titikan kuwi nduweni teges paugeran utawa syarat kang kudu ana supaya bab kang katuju bisa kalakon. Dene ing ngisor iki titikane karangan novel yaiku ....

- a. Alure novel amung siji
- b. Critane ringkes lan ora ngayawara
- c. Basane novel padhet lan menthes
- d. Tema sajroning novel ora mung siji/ maneka warna
- e. Nyritakake saperangan lelakon uripe sawijining paraga

20. Jenising novel kuwi maneka warna. Menawa novel kang menehi gambaran antarane golongan kang memungsuhan ing sawijining wektu diarani novel...

- a. Avontur
- b. Social politik
- c. Detektif
- d. psikologis
- e. kolektif

21. *“Mangga ing kalodhangan punika kula ngajak supados para warga saged nuwuhaken watak ingkang saged ngrembakakaken semangat nasionalisme”.*

Ukara kasebut kalebu cengkorongane sesorah kang disebut.....

- a. Wasana basa
- b. Purwaka basa
- c. Surasa basa
- d. pangarep- arep
- e. salam panutup

22. Cengkorongane sesorah yaiku....

- a. Atur pakurmatan, puja puji sukur, surasa basa, slam panutup, wasana basa
- b. Atur pakurmatan, puja puji syukur, surasa basa, atur panuwun kadang panitia
- c. Atur pakurmatan, surasa basa, dudutan, wasana basa, puja puji syukur
- d. Puja puji syukur, isi, dudutan, surasa basa, wasana basa, panutup
- e. Atur pakurmatan, puja puji syukur, surasa basa, dudutan, wasana basa

23. *Awit adicara tirakatan dalu punika sampun rinumpaka kanthi sae pramila kula ngaturaken sugeng lelenggahan lan ndumugekaken wungon ngantos paripurna.*

.....

Pidhato / sesorah ing dhuwur terusane kang trep yaiku....

- a. Para rawuh ing ambeg darma ingkang kinurmatan, sumangga panjenengan kula dherekaken muji sukur dhateng Gusti ingkang Maha Agung
  - b. Wasana cekap semanten atur kula menawi wonten klenta-klentuning atur, kula pribadhi nyuwun agunging samodra pangaksami
  - c. Matur nuwun dhumateng pranata cara, wekdal ingkang kaparingaken dhumateng kula
  - d. Inggang sepisan, kula minangka panitia ngaturaken sugeng rawuh
  - e. Para rawuh ingkang kula kurmati, sejatosipun ancasing kegiatan punika kangge ngladhi siswa babagan gotong-royong, mandhiri lan organisasi
24. Sing dikarepake metodhe ekstemporan jroning sesorah yaiku ....
- a. Metodhe kang ditindakake ndadak, tanpa nggawe naskah luwi dhisik.
  - b. Metodhe kang digunakake kanggo sesorah resmi, sing diwaca kanthi langsung.
  - c. Metodhe kanthi naskah sing dirancang sadurunge, ora kanggo diwaca ananging diapalke.
  - d. Metodhe sesorah kanthi nggunakake cathetan cilik kang isine bab-bab sing dianggep penting kanggo sesorah.
  - e. Metodhe kang ditindhakake supaya ora kliru, amarga saben tembung kang diucapake jroning sesorah kang asipat resmi dirungokake dening masyarakat lan padatan disebarake lumantar medhia.
25. Sesorah kuwi diwaca kanggo wong akeh lan ing sajroning sesorah kuwi ngandhut pesen kang kudu dipambiwarakake tumrap wong- wong, saengga wong kang ngandharake sesorah kuwi kudu ngerti bab- bab kang wigati.
- Ing ngisor iki titikane maca sesorah kang becik **kajaba** ....
- a. Lafal utawa ucapan kang cetha
  - b. Nguwasani isine sesorah kang diwaca
  - c. Ora pedhot-pedhot utawa kamisol-solen
  - d. Nganggo sandhangan panganggo kang apa anane
  - e. Wiramaning lumrah, ora kecepeten ora kerindhike

26. *Para tamu kakung miwah putri ingkang satuhu minulya, sumangga kula dherekaken mumuji wonten ngarsaning Gusthi Inggang Maha Kuwaos, awit saking keparengipun sarta berkahipun, panjenengan saha kula tansah ginanjar kawilujengan. Saengga tansah pikantuk kekiyatan lair batos saged kempal manunggal ing papan menika..*

Pratelan ing ndhuwur perangane sesorah kang diarani ....

a. Purwaka basa	d. panutup
b. Salam pambuka	e. purwakanthi basa
c. Surasa basa	

27. ....

Kaping kalihipun, kula ngaturaken panuwun ingkang tanpa pepindhan dhumateng sedaya warga ingkang sampun kersa paring pambiyantu amrih lancaripun pengetan dinten kamardikan ing kampung ngriki. Mugi-mugi sedaya amal kesaenan panjenengan pikantuk piwales saking Gusti. Kados ingkang kacariyos ing sejarah bilih pangurbananing pahlawan.

.....

Pratelan kasebut pidhato ana ing....

a. upacara ing sekolah	d. pengetan dinten Kartini
b. wisuda sarjana	e. pengetan dinten kamardikan
c. pasrah penganten kakung	

28. *Kanthi rahmating Gusti ingkang Maha Agung, ing wekdal punika kita sedaya taksih pinaringan karaharjan sarta kawilujengan.*

Sajroning tanggap sabda iku diarani ....

a. Muji syukur	d. atur pamuji
b. Wasana basa	e. surasa basa
c. Irah-irahan	

29. *Sepisan kula ngaturaken agunging..... awit bapak saha ibu sampun kersa rawuh wonten ing adhicara punika. Kaping kalih, kula ngaturaken agunging..... awit saking kiranging ..... lan tatakrama anggenipun kula sakanca nampi rawuhing panjenengan sedaya wonten ing kagiyatan ingkang ..... menika*

Tembung kang trep kanggo njangkepi sesorah ing dhuwur yaiku...

a. Panuwun, maturuwun, basa, mboten sae
b. Pangapunten panuwun, sopan santun, ala
c. Panuwun, pangapunten, subasita, prayogi
d. Maturuwun, pangapunten, budi pekerti, sae
e. Panuwun, maturuwun, subasita, sae

30. Senin sesuk tanggal 10 Nopember dianakake upacara ing lapangan SMA 3 Semarang minangka pengetan dina Pahlawan, mula Pak Wiharto bakal sesorah lumantar surat saka kementrian pendhidhikan babagan ngeling- eling kerja keras para pahlawan. dene pak Wiharto bakal sesorah nganggo metodhe...
- Apalan
  - Impromptu
  - Ekstemporan
  - Catetan cilik
  - Naskah
31. Tata cara siraman nduweni makna...
- Kaloro temanten bisa mujudake urip kang bagya mulya, dadi tuladhaning kulawarga
  - Calon temanten kudu resik laire, lan ditindakake sesepuhe
  - Supaya calon temanten endak kaya widodari, sadurunge adicara nikah
  - Mbuwang kabeh sengkala lan pepalang supaya pakaryan kang arep ditindakake ora ana alangan
  - Wujud tanggungjawab kang arep diayahi calon temanten lanang marang calon temanten putri bab nyukupi sandhang, pangan, lan ubarampe ing panguripan
32. Wacan eksposisi nduweni teges yaiku...
- Wacan kang nyritakake analisa, proses nganggo narasi, ilustrasi kanggo njembarake pangertene wong kang nampa
  - Wacan sing nyritakake sawijining kedadeyan adhedhasar urutan wektu
  - Wacan sing mbudidaya supaya percaya antarane siji lan sijine kang lagi rembugan (imbal wacan)
  - Wacan kang nggambarake sawijining bab adhedhasar kesan saka pengamatan, pengalaman utawa rasa kang kacipta saka panulis
  - Wacan sing tujuwane kanggo emnehi data, bukti, utawa asil- asile penalaran kanggo ngyakinake lan ngrimuk wong sing maca utawa nampa panemu
33. Nalika wong tuwane jejaka marak tumuju ing griyane sesepuh wong wadon, kang dituju dadi jodhone lan arep bebesanan rembagan bab sesambetan tresna para putrane disekseni kulawarga lan sanak sedulur diarani tatacara ....
- Ijab
  - Resepsi
  - Lamaran
  - panggih
  - midodareni

34. Salah sawijine tatacara mantu sadurunge tumpake gawe adhicara siraman kang ing jero tatacara kuwi ana salah sijine kagiyatan kang diarani dodol dhawet. Ironing tata cara kasebut anggone tuku nggunakake kreweng, dene dhawet nduweni filosofi...
- Tekad kang bulad kanggo urip bebarengan
  - Urip bebarengan tansah krasa endah
  - Duduk saka santen klapa kang kabeh bagean bisa dimanfaatkan
  - Sansaya akeh dhawet sansaya akeh putra
  - Sansaya akeh sing tuku sansaya akeh
35. Muga bisa nduweni watak kayata pamimpin kang adil, kang tansah nduweni tanggungjawab, berbudi bawa leksana, tresna asih marang bojo/ sesulih, suka dana hanetebi pangandika, minangka makna saka....
- Pisang raja sesuluhan
  - Suket alang-alang
  - Sekar saha wohing kapas
  - Cengkir gadhing
  - Pari sawuli
36. Kembar mayang ana loro, wujud rerenggan saka janur kuning. kang sepisan kuwi pralambang ing penganten kakung, dene sijine pralambang ing penganten putri. Dene kembar mayang kuwi nduweni makna....
- Dumadine manungsa kuwi saka lemah, banyu, geni lan angin.
  - nduweni gegayuhan muga-muga pikantuk kamulyan, prayogi pawitan landhep ing pikir lan giliging tekad.
  - Muga tansah antuk pepayung saka pangayomaning Gusti kang Maha Agung
  - Panyuwunan amrih lakune pawiwahan utawa pahargyan bisa rahayu, slamet kalis ing sambekala
  - kang sinandhi kembaring penganten kekalih, kembar sih tresnane, kembar cipta rasa lan karsane
37. 1. Panggih
2. Ngundhuh mantu
3. Midodareni
4. nembung
5. ijab
6. Siraman
- Ing dhuwur kuwi minangka urutan- urutaning tatacara adat mantu, dene runtutaning adhicara kang trep yaiku...
- 6, 1, 5, 3, 2, 4
  - 6, 1, 3, 4, 2, 5
  - 4, 6, 3, 5, 1, 2
  - 4, 6, 1, 3, 5, 2
  - 4, 3, 6, 5, 2, 1

38. Congkok nindakake kuwajiban kanthi ancas kanggo ....
- Menehi ngerti menawa temanten kakung wis teka
  - Ngawekani supaya ora lingsem mbok menawa lamaran ditolak
  - Nonton ubarampe kang arep digunakake ing sajroning pahargyan
  - Nyara wektu kanggo temanten kakung babagan dina tempuking nyambut gawe/ nikah
  - Atur cecala kanggo kang kagungan kersa supaya ngerti bab panggonane pahargyan

39. 1. Sinduran
4. Balangan suruh
5. Dhahar klimah
4. timbangan
5. Midak endog

Ing dhuwur kuwi minangka urutan- urutaning tatacara adat mantu mligine adat panggih, dene runtutaning adhicara kang trep yaiku...

- 2, 1, 5, 4, 3
- 2, 5, 1, 3, 4
- 2, 5, 1, 4, 3
- 1, 2, 4, 3, 5
- 1, 4, 2, 5, 3

40. Ing ngisor iki ana kang ora kalebu uborampe saka tuwuhan yaiku...
- Pisang raja, wit tebu, godhong ringin, cengkir gadhing, pari sawuli
  - Wit tebu, godhong kluwih, pari sawuli, woh kapas, janur
  - Godhong dadap serep, pari sewuli, tebu wulung, gedhang satundhun
  - Woh kapas, gedhang satundhun, janur, janur
  - Godhong pisang, godhong jati, pisang raja, wit tebu

41. silvi ngantri zakat fitrah wiwit dzuhur
- ?silP+i znT]ij+ktP+it]hwiwisu+ au/
  - ?selP+i znT]ij+ktP+it]hwiwitDu+ au/
  - ?silP+i znT]ij+ktP+it]hwiwitFFu+ au/
  - ?silP+i znT]ij+ktP+it]hwiwitDu+ au/
  - ?silP+i znT]if+ktP+it]hwiwitFFu+ au/

42. ?ttnF|/rnHikup]vtge[dmnP+a[tT.

Manawa ditulis latin ....

- Tetanduran iku nyatane gedhe manfaate.
- Tetanduran iku pranyata gedhe manfaate.
- Tatanduran iku nyata gedhe manpaate.
- Tatanduran iku pranyata gedhe manfaate.
- Tatanduran iku pranyata gedhe manpaate

43. Napza bisa ngrusak syaraf.

Ukara ing dhuwur menawa ditulis kanthi aksara Jawa yaiku ....

- a. ?npJ+bisz (skSrp+\,
- b. ?npj+bisz (skSrp+\,
- c. ?npj+Bbisz (skSrp+\,
- d. ?np\j+bisz (skSrp+\,
- e. ?np+\jbisz (skSrp+\,

44. ?temulwkHikuk[go[l=otnF|/rnPlkepeneDmSi=bistuwuhznTi;2;[mte/,
anF|[wnikemB=w/nkuni=,[ao[yo[tTkexpFigunkH[kk=[gojmu.

Temulawak kuwi digunakake kanggo jamu lan kang dinggo kanggo jamu yaiku bagean...

- a. Godhong
- b. kembang
- c. wijine
- d. wit
- e. oyot

45. Fungsi saka panulisan aksara rekan ana ing aksara Jawa yaiku...

- a. Kanggo nulis jeneng negara, ibukota lan kutha
- b. Kanggo nulis tetembungan saka basa manca kang ora tinemu ing basa Jawa
- c. Kanggo nulis gelar lan jeneng kanggo para bangsawan
- d. Kanggo nulis tetembungan saka basa manca kang mligine jeneng bangsawan
- e. Kanggo nulis angka lan kanggo miwiti jeneng wong

46. k+risM[nj+[anbP[vC[aorail=
menawa ditulis nganggo aksara Latin dadine..

- a. Kharismane zenap ora ilang
- b. Kharismane zainap bisa ilang
- c. Kharismane zaenap pancen ora ilang
- d. Kharismane zaenab nyata ora ilang
- e. Kharismane zaenab pancen ora ilang

47. Aksara Jawa nglagena, mawa pasangan lan sandhangan cacahé ana...

- a. 13
- b. 15
- c. 20
- d. 27
- e. 30

48. “Fauzi tansah ngelingake adhike kang jenenge khanza lan Ghofur supaya tetep eling marang Gusti kanthi cara solat fardu lan dzikir saben wengi kanthi khusyuk.”

Saka ukara ing dhuwur mewara ditulis nganggo aksara Jawa, nduweni aksara rekan kang cacahé...

- a. 8
- b. 9
- c. 10
- d. 11
- e. 12

49. Nulis ing aksara jawa supaya bisa kawaca lan mangerteni maksude kudune nduweni panyigeg supaya bisa kabentuk tembung utawa ukara kang dimaksud. Ing ngisor iki aksara jawa kang kalebu panyigeg yaiku....

a. Pepet	d. taling tarung
b. Wulu	e. cakra
c. Layar	

50. Aksara rekan nduweni tetenger kang beda karo liya- liyane, dene tetenger kuwi yaiku....

a. ...+	d. ....-
b. :.....:	e. ...) ....
c. ....\...	

SAPA JUJUR BAKAL MAKMUR -